

Comissió d'Horts municipals i socials de la Xarxa de Ciutats i Pobles cap a la Sostenibilitat

Visita a Mollet del Vallès: Horts comunitaris, socials i agricultura ecològica a Gallecs

28 de juny de 2018

Diputació
Barcelona

#DibaOberta

Xarxa
de Ciutats i Pobles cap a la
Sostenibilitat

consorci de
GALLECS

Ajuntament de Mollet del Vallès

MOLLET
DEL VALLÈS
EUROPEAN GREEN LEAF

PREMIO
CIUDAD SOSTENIBLE
fundación
forumambiental

Mollet del Vallès
vilesflorides

Què és?

- ❖ És un hort construït amb palets reciclats, ubicat a l'entrada del Centre Cívic de Can Borrell, al mig del parc.
- ❖ Està totalment obert i es planten verdures i hortalisses ecològiques i de temporada. Cada dimarts es realitza una activitat de dinamització de l'hort d'una durada d'hora i mitja, a càrrec de "Geoblau educació ambiental": regar, plantar, fer cartells, fer la collita, amanides, etc.
- ❖ La resta de dies l'hort el cuiden els veïns i veïnes del barri (nens, joves, adults, gent gran...).

Per què el fem?

- ❖ L'hort comunitari de Can Borrell s'emmarca dintre del projecte *Obrim finestres en família* del Centre Cívic de Can Borrell.
- ❖ És un projecte de DCC (desenvolupament cultural comunitari), que té com a objectiu la transformació social de la comunitat des de la vessant cultural a través de llenguatges socials, educatius, culturals, expressius i artístics.
- ❖ Dintre del projecte Obrim Finestres hi ha la Finestra Verda, on es desenvolupen diferents tipus d'activitats sobre temes relacionats amb el medi ambient i la sostenibilitat.

Què volem?

- ❖ Educar en valors que afavoreixin el desenvolupament sostenible i el respecte per al medi ambient.
- ❖ Fomentar la participació ciutadana, el civisme i el compromís de la comunitat en la consecució d'un projecte comú.
- ❖ Afavorir el sentit de pertinença dels veïns/es vers el seu territori i l'espai públic.

Com comencem?

- ❖ Aprofitant la Festa de la Primavera 2016, vam iniciar el projecte de l'hort de Can Borrell.
- ❖ Els infants i les famílies es van encarregar de posar adob ecològic i plantar les hortalisses i les plantes aromàtiques.
- ❖ Entenem la Festa com un element de transformació social i no com quelcom efímer. És per això que a partir d'aquell moment l'hort urbà va esdevenir un projecte estable del Centre Cívic de Can Borrell.

La Festa de la primavera

- ❖ La Festa de la Primavera se celebra cada any al parc de Can Borrell al voltant de l'inici d'aquesta estació de l'any.
- ❖ L'objectiu és celebrar l'arribada d'aquesta estació amb un rerefons de conscienciació mediambiental. Per aquest motiu, s'organitzen tallers i activitats que giren a l'entorn del respecte pel medi ambient, la lluita contra el canvi climàtic, l'estalvi i racionalització de l'aigua, etc.
- ❖ Enguany la festa s'ha reconvertit en la Festa Verda de Can Borrell i l'hort ha esdevingut l'element central.

Com treballem?

- ❖ Visió preventiva i promocional, no assistencial.
- ❖ Actuació sociocomunitària global: no treballem amb grups o col·lectius concrets, ni exclusivament amb grups en exclusió social. Treballem amb la comunitat, en el seu sentit més ampli.
- ❖ Ens importa més el procés que el resultat.
- ❖ Treball comunitari que combina el creixement personal i la capacitat col·lectiva, mentre contribueix al canvi social positiu des de la col·laboració entre la comunitat, el territori, els agents socials i les institucions.
- ❖ Coordinació i treball transversal entre departaments municipals.

Com treballem?

- ❖ Dinamització comunitària com a element de transformació social.
- ❖ Eixos principals: participació ciutadana i apoderament de la comunitat.
- ❖ Intervenció en el territori i transformació de l'espai públic.
- ❖ *Bottom up i learning by doing.*
- ❖ Fem petits canvis, poc a poc, per arribar als grans canvis...canvis de mentalitats.
- ❖ Espai obert, lliure, multicultural i intergeneracional per afavorir la cohesió social i el compromís dels veïns.

Qui participa?

Tothom que vulgui, quan i com vulgui:

- ❖ Persones usuàries del centre cívic.
- ❖ Veïns i veïnes del barri.
- ❖ Infants.
- ❖ Famílies.
- ❖ Joves (grup del Punt jove i joves conflictius).
- ❖ Gent gran.
- ❖ Treballadors municipals.

Activitats que es realitzen

- ❖ Regar (regadores al centre i mànega)
- ❖ Plantar (llavors i planter)
- ❖ Posar canyes, treure males herbes, mantenir-ho net...
- ❖ Omplir els sacs de terra
- ❖ Reposar sacs trencats
- ❖ Arreglar palets trencats
- ❖ Fer planter
- ❖ Compostador
- ❖ Fer els cartells
- ❖ Fer la collita
- ❖ Quan es fa la collita habitualment es fan amanides i tasts amb els infants o es reparteix perquè s'ho puguin endur a casa.

Valors principals

- ❖ Tothom és igual d'important: els qui participen de manera activa, els que no participen però el respecten, els qui recriminen a aquells que no el respecten...
- ❖ Allò que plantem a l'hort ha de ser ecològic, de proximitat i de temporada.
- ❖ Si algú no ho respecta no se'n sortirà amb la seva...intentem que reparin el dany que hagin causat, fem pedagogia, perseverem i, si cal, tornem a començar.

“L'hort és de tothom i entre tots i totes n'hem de tenir cura”.

Horts escolars

- ❖ 5 escoles municipals.
- ❖ De p3 a 6è.
- ❖ Al final de cada sessió d'hort es fa una amanida amb els productes de l'hort.
- ❖ Quan hi ha collita els alumnes s'ho emporten a casa i si hi ha molta quantitat es dóna a la cuina de l'escola.

Els inicis

- ❖ L'any 1971 el Ministerio de la Vivienda expropia. 1472 hectàrees.
- ❖ A mitjans dels 70 van apareixent horts sense autorització al voltant de la riera de Gallecs, o riera del Caganell.
- ❖ A principi dels 80 es traspassa la propietat a la Generalitat i la gestió a INCASÒL.
- ❖ A principi dels 90, l'Ajuntament de Mollet acorda amb INCASÒL, crear una zona d'horts familiars.
- ❖ El 1995 s'inaugura la zona d'horts familiars de Gallecs.

L'Actualitat (1)

- ❖ Existència de normativa d'autorització.
- ❖ Zona d'horts actual: 4 hectàrees.
- ❖ 198 horts de 200 m2 cada hort.
- ❖ Sistema de reg amb tres pous i una bassa.
- ❖ Tres zones amb taquilles per guardar eines, i taules.
- ❖ Associació d'hortolans: autogestiona el reg i el seu manteniment.

L'Actualitat (2)

- ❖ Adjudicació.
 - ❖ Cost per als hortolans.
 - ❖ Activitats d'educació ambiental.
- ✓ Estar empadronat.
 - ✓ Presentar instància.
 - ✓ Llista d'espera.
 - ✓ No hi ha límit temporal.
 - ✓ Dipòsit de 240 euros.
 - ✓ Cost factura elèctrica.
 - ✓ Cost manteniment bombes.

L'Actualitat (2)

❖ Autocompostatge.

L'Actualitat (2)

❖ Autocompostatge.

L'Actualitat (2)

❖ Autocompostatge.

L'Actualitat (3): Educació ambiental

- ✓ Oferta Pedagògica de l'EIN de Gallecs.
- ✓ Enfocades principalment a conèixer Gallecs en les seves diferents vessants (agricultura, flora i fauna).
- ✓ Activitats tant a l'EIN de Gallecs (L'escola va a Gallecs) com també a dins les aules (Gallecs va a l'escola).
- ✓ Adreçades majoritàriament a les escoles de primària del municipi.
- ✓ Subvencionades (un %) per l'Ajuntament de Mollet del Vallès en funció de la tipologia d'activitat (escoles de Mollet).
- ✓ Realitzades per diferents entitats vinculades al territori.

El Futur

- 1) Adjudicar per funcions socials.
- 2) Adjudicar per sorteig.
- 3) Taxes i/o Autogestió / manteniment elements.
- 4) Cultius ecològics (pesticides i adobs).
- 5) Foment compostatge i ampliació a tot Gallecs.
- 6) Foment vessant educació/formació.
- 7) Reg per degoteig.
- 8) Valorar o reformular la mida dels horts.
- 9) Extracció mecànica aigua dels pous (molí).

Moltes gràcies!

